

1600-talet

Världen och Sverige

1600-talet

- ▶ Kungamakten ökar ytterligare, kungar blir enväldiga i fler länder
- ▶ 30-åriga kriget utkämpas i Europa mellan 1618 -48 konflikten ödelägger stora delar av Europa och befolkningen i "Tyskland" minskar med 1/3.
- ▶ Kan ibland tolkas som ett världskrig i miniformat.
- ▶ Fortsatt kolonisering av Amerika och Afrika.
- ▶ Frankrike Storbritannien och Nederländerna seglar upp som kolonialmakter.
- ▶ Sverige blir en stormakt.

1600-talets kris

- Det mest blodiga århundradet innan 1900-talet. Stora och totala krig som påverkar allt och alla i de länder som krigshärarna drar fram i.

Varför tror ni?

1600-talet

- ▶ *Absolutismen*-1500-talets nationalstats-byggande kröns med att Europas monarker får i det närmast oinskränkt makt och kontroll över sina länder och medborgare.
- ▶ I Sverige bryter absolutismen igenom på 1680-talet. Avskaffas med stormaktsväldets fall 1718-1720.

© Vikarie lärare

1600-talet

- ▶ Vetenskapen går framåt. Sekularisering.

© Vikarielärare

Svenskt 1600-tal

- ▶ Stormakt genom sin inblandning i trettioåriga kriget. Se kartor s.67.
- ▶ Staten expanderar t ex län.
- ▶ Ständig resursbrist-nyadling och upplåning.
- ▶ Reduktionen 1682

Vad möjliggjorde stormaktssverige?

- ▶ Krigen fördes hos fienden
- ▶ Fienden var under denna tid försvagade
- ▶ Administrativ effektivitet-lojala byråkrater dammsög riket på resurser för kriget. (Folkbokföringen)
- ▶ Nyadlings-, upplånings- och godsavsöndringspolitik. (Havererade)

Uppgifter

- ▶ Vad möjliggjorde den Svenska stormakten? Dvs varför blev Sverige en stormakt?
- ▶ Vad blev konsekvenserna för Sverige som land?
- ▶ Vad blev konsekvenserna för de människor som bodde i Sverige?
- ▶ Nämna några viktiga personer under stormaktstiden.